

ENERGIETRANSITIE

Groene stroom voor op schema

Er zijn in Noord- en Midden-Limburg zoveel subsidies toegezegd voor windmolens en vooral zonnepanelen op bedrijfsdaken, dat de doelen voor hernieuwbare energie voor 2030 nu al in zicht zijn.

HORST AAN DE MAAS
DOOR PETER BRUIJNS

Thijns Kuipers, voorzitter van de stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden-Limburg, is een tevreden man. De stuurgroep heeft net vastgesteld dat heel veel subsidieaanvragen uit de regio voor voornamelijk zonnepanelen op grote daken zijn goedgekeurd. „Het gaat hartstikke goed. Zeker in de Greenportregio is het op de logistieke daken keihard gegaan de afgelopen periode. Daar zijn we ontzettend blij mee.”

Verwarmen

Doel van de Regionale Energie Strategie is om in 2025 de nodige vergunningen binnen te hebben zodat er in 2030 genoeg windmolens staan en zonnepanelen liggen om 1,2 terawattuur elektriciteit op te wekken. „Dat doel komt met alle projecten waarvoor nu al subsidie is toegelikt snel dichterbij”, bevestigt Kuipers. „Dat is echter geen reden om op onze lauweren te rusten. 1,2 terawattuur in 2030 is slechts een tussendoel. We verwachten dat we in de jaren daarna nog veel meer duurzame opwekcapaciteit nodig hebben om in de elektriciteitsbehoefte te kunnen voorzien. Van het energieverbruik in woningen bestaat slechts 20 procent uit elektriciteit. 80 procent van de energie gaat in de vorm van aardgas op aan warmte. Als aardwarmte of warmtenetten niet beschikbaar zijn, zal aardgas in de toekomst moeten plaatsmaken voor uiteenlopende elektrische oplossingen, bijvoorbeeld warmtepompen. Het elektriciteitsverbruik gaat dan fors omhoog.”

De recente suggestie van Statenlid

Nico Vincken van Forum voor Democratie om te stoppen met windmolens en zonneweides, nu het doel van 1,2 terawattuur in zicht is, wil Kuipers niet omarmen. „Ik ben het volledig eens met de mensen die zeggen dat het uit maatschappelijk oogpunt veel beter is om zonnepanelen op daken te leggen, dan op land. „Maar als we alle daken vol leggen, dan nog zijn we er niet.” Volgens Kuipers leert de ervaring dat lang niet alle duurzame energieprojecten waarvoor subsidie is gevraagd doorgaan. In het verleden werd verondersteld dat de helft van de grootschalige zon-op-dakprojecten voortijdig sneuvelde, maar de Werkgroep Monitoring Hernieuwbare Energie in Venray denkt dat tegenwoordig hooguit een kwart de eindstreep niet haalt. Zelfs met een uitvalpercentage van 25 procent zitten er nu al genoeg grootschalige zon-op-dakprojecten in de pijplijn om het doel van 1,2 TWh te halen, stelt de werkgroep.

Capaciteit

Volgens Kuipers is de werkgroep te optimistisch. Hij krijgt van netbeheerder Enexis andere signalen. „Een subsidiebeschikking is één stap, je moet ook een vergunning krijgen van de gemeente en Enexis moet capaciteit hebben om je aan te sluiten op het netwerk. Ook moet er een overeenkomst zijn met de eigenaar van een gebouw of van de grond, en er moet een aanbesteding komen en materiaal besteld worden. Je bent zo jaren verder.” De afgelopen maanden werd duidelijk dat de netwerkcapaciteit van Enexis en TenneT verre van toereikend is om alle nieuwe leveranciers van duurzame energie aan te sluiten. De uitbreiding van de capaciteit duurt nog jaren.

VALS TESTAMENT

Protest vrouw huisarts W. tegen dagvaarding

MAASTRICHT
DOOR SJORS VAN BEEK

De echtgenote van de van moord verdachte Maastrichtse huisarts W. vecht haar eigen dagvaarding aan.

Dat bevestigen het Openbaar Ministerie en de woordvoerder van het echtpaar W. Mevrouw W. (55) wordt verdacht van medeplegen van het opmaken van een vals testament en het gebruikmaken hiervan. In dit testament werd ze benoemd als enige erfgenaam van haar moeder. Die overleed in juli 2016 op 76-jarige leeftijd in verpleeghuis Mar-

tha Flora, volgens justitie door toedoen van haar schoonzoon, huisarts W. die moord ten laste is gelegd. Ook de notaris die het testament opmaakte wordt vervolgd.

Afgelopen vrijdag stonden de arts en zijn echtgenote voor het eerst voor de rechtbank in Roermond. De zitting tegen de echtgenote werd zonder uitleg achter gesloten deuren afgehandeld, naar nu blijkt vanwege het lopende bezwaarschrift. Met deze – zeer zeldzame – procedure kan een openbaar proces worden voorkomen; als de rechter het bezwaarschrift goedkeurt, stelt hij de verdachte buiten vervolging en is de strafzaak klaar.

Deze week verschijnt in het Maastrichts ziekenhuis een waakboekje. Een handvat bij het sterfbed van dierbaren. „Mensen zitten soms met hun handen in het haar, weten niet wat ze moeten doen.”

Waakboekje voor aan het sterfbed

ACHTERGROND ROUWERWERKING

MAASTRICHT

DOOR HENNIE JEUKEN

Zien het gebeuren. Mensen die ongemakkelijk aan het bed van hun stervende dierbare zitten. „Ze worstelen met het waken. Wat kun je nog doen als je dierbare niet meer beter wordt? Hoe kun je dat vormgeven?” Vertellen Boukje Aartsen en Hans Kling, van de dienst geestelijke Verzorging van het Maastricht UMC+ die het *Waakboekje gedichten en gedachten bij het waken* maakten.

Het boekje biedt handvatten en inspiratie bij het waken, zeggen de geestelijk verzorgers. Iets dergelijks was er nog niet, stellen de geestelijk verzorgers. Het blijkt echter geen overbodige luxe. „Mensen zitten soms echt met hun handen in het haar, weten niet wat ze moeten doen. Willen weglopen en ook weer niet want daar ligt iemand van wie ze houden. Vroeger was er een religieus kader, dat is weggefallen, misschien dat het daarom ook voor mensen onwennig is. Waken is een beetje ondergesneeuwd.”